

Cuộc chiến chống tham nhũng Cần sự quyết tâm và chung tay

Bài 1: Còn lắm gian nan

Công tác phòng, chống tham nhũng (PCTN), lãng phí theo Kết luận số 21-KL/TW của Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XI ngày 25-5-2012 về việc tiếp tục thực hiện Nghị quyết Hội nghị lần thứ ba Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa X về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác PCTN, lãng phí (KL21) là công việc khó khăn, phức tạp. Thời gian qua, với sự quyết tâm, nỗ lực của các cấp ủy đảng, chính quyền, Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể... công tác PCTN, lãng phí ở TP Cần Thơ đã có những chuyển biến tích cực cả về nhận thức, hành động và đạt được những kết quả bước đầu. Tuy nhiên, để công tác PCTN, lãng phí đạt hiệu quả thì đòi hỏi thành phố phải kiên quyết, phải có sự vào cuộc của cả hệ thống chính trị và cần có những con người nhiệt tâm...

Chống tham nhũng, lãng phí là cuộc đấu tranh vừa có tính cấp bách, vừa có tính lâu dài và phức tạp. Đằng sau những vụ án tham nhũng trên địa bàn thành phố được vạch trần là cả một quá trình nỗ lực của các lực lượng công an, thanh tra và sự nhiệt tâm của những người làm công tác PCTN.

Không ít cam go

Nhiều cán bộ làm công tác PCTN cho rằng khi mới đảm nhận nhiệm vụ thường chưa biết xác định công việc như thế nào. Tuy nhiên, quá trình làm việc, dò dẫm và tự rút kinh nghiệm cho mình thì mới thấy hết sự khó khăn, đầy thách thức trong quá trình thực thi nhiệm vụ. Theo Trung tá Trần Đình Kiên, Đội trưởng Đội điều tra tội phạm về tham nhũng Phòng Cảnh sát điều tra tội phạm về trật tự quản lý kinh tế và chức vụ (PC46) Công an TP Cần Thơ, tội phạm tham nhũng ngày càng tinh vi, có sự cấu kết chặt chẽ giữa các đối tượng, trình độ hiểu biết về pháp luật và chuyên môn của các đối tượng cao... gây khó khăn cho lực lượng làm nhiệm vụ. Những đối tượng liên quan đến tham nhũng thường có chức vụ, quyền hạn, quan hệ rộng, khả năng nắm bắt thông tin nhanh nên luôn tìm mọi cách che đậy hành vi phạm tội của mình. Ngoài ra, các đối tượng này thường có nhiều cống hiến... nên khi lực lượng làm nhiệm vụ “đụng” vào các đối tượng này rất khó khăn, áp lực rất lớn. Quá trình làm việc, đối tượng thường tìm đủ mọi cách để vô hiệu hóa các hoạt động của cơ quan bảo vệ pháp luật, thậm chí bôi nhọ cả điều tra viên nhằm tìm cách thoát tội. Bên cạnh đó, điều tra viên khi làm án tham nhũng cũng chịu rất nhiều sức ép từ dư luận, báo chí và các quan hệ cá nhân khác của đối tượng.

Để làm sáng tỏ một vụ án tham nhũng là cả quá trình nỗ lực của lực lượng chức năng. Lực lượng PC46 đang dẫn giải đối tượng Phan Việt Quang, trình duyệt viên Công ty TNHH MTV Dược phẩm Trung ương 2 - Chi nhánh Cần Thơ, có hành vi tham ô tài sản ra xe tù về Trại tạm giam. Ảnh: L.P

Ở Cần Thơ, án tham nhũng nổi cộm thời gian qua là vụ nhận hối lộ xảy ra tại Sở Tư pháp TP Cần Thơ. Để bắt được các đối tượng, đưa ra xử lý trước pháp luật, lực lượng PC46 Công an TP Cần Thơ đã phải xác lập chuyên án và theo dõi trong một thời gian dài mới có thể “cắt một mẻ lưới”. Vụ việc bị phát hiện, dư luận rất xôn xao vì một Phó trưởng phòng trong một thời gian dài có thể “qua mặt” lãnh đạo cấp trên để nhận hối lộ hàng tỉ đồng. Quá trình điều tra làm rõ phương thức, thủ đoạn phạm tội của các đối tượng trong vụ án này, các điều tra viên gặp rất nhiều khó khăn bởi các đối tượng hoạt động rất tinh vi, phạm tội trong thời gian dài, có nhiều trường hợp đối tượng chỉ liên hệ qua điện thoại và chuyển tiền qua các dịch vụ vận chuyển hàng hóa, người đưa và người nhận

không biết mặt nhau, các đối tượng chủ yếu ở tỉnh khác. Đặc biệt đối tượng chính của chuyên án là người có chức vụ, quyền hạn, hiểu biết về pháp luật và có mối quan hệ quen biết rộng, vì vậy gây cản trở rất lớn cho quá trình đấu tranh chuyên án. Bên cạnh đó, quá trình điều tra, các đối tượng trong vụ án này không ít lần đặt vấn đề đưa số tiền lớn để cán bộ điều tra giúp nhẹ tội, cho tại ngoại..., nhưng cán bộ điều tra đã vượt qua sự cám dỗ về vật chất xử lý đúng người, đúng tội. Cuối năm 2012, Tòa phúc thẩm TAND tối cao đã đưa ra xét xử phúc thẩm 9 bị cáo trong vụ án này và đã tuyên bị cáo Phạm Thanh Dũng, nguyên Phó Phòng hành chính tư pháp Sở Tư pháp TP Cần Thơ, tù chung thân về tội nhận hối lộ. Các bị cáo còn lại bị tuyên phạt từ 1 năm đến 5 năm tù về tội môi giới hối lộ.

Hay vụ án tham ô tài sản xảy ra tại Công ty TNHH MTV Dược phẩm Trung ương 2 – Chi nhánh Cần Thơ, mới bị khởi tố gần đây cũng gây cho cán bộ điều tra nhiều khó khăn. Công ty này biết nhân viên chiếm đoạt tiền bán hàng nhưng không báo cơ quan chức năng mà “ém” vụ việc đến 2 năm. Khi các đối tượng không còn khả năng chi trả, công ty mới báo với cơ quan chức năng, làm cho quá trình thu thập tài liệu của cơ quan điều tra rất vất vả.

Thời gian qua, dư luận cho rằng đa số các vụ án tham nhũng đều xuất phát từ đơn thư tố cáo, dư luận, báo chí, rất ít có trường hợp do thanh tra, kiểm tra hay đơn vị tự phát hiện, hoặc khi có phát hiện thì chỉ là xử lý nội bộ. Điều này đã làm giảm lòng tin của nhân dân vào công cuộc đấu tranh chống tham nhũng.

Cần con người nhiệt tâm

PCTN được nhắc đến hầu hết trong các cuộc họp của các ngành chức năng, trong các cuộc họp thường kỳ của cấp ủy, tổ chức đảng... Tuy nhiên, để công tác khó khăn, phức

tạp này được thực thi một cách nghiêm minh, có hiệu quả thì đòi hỏi người làm công tác PCTN cũng phải nhiệt tâm, phải luôn có “trái tim nóng và cái đầu lạnh”. Trong các vụ án tham nhũng, đa phần là liên quan đến tài chính nên áp lực về mặt số liệu, mức độ phức tạp của vụ án, trình độ chuyên môn... luôn đè nặng người cán bộ điều tra. Bên cạnh đó, đối tượng tham nhũng khi bị bắt thường rất quanh co, nhận tội nhỏ giọt, những cái nào có chứng cứ rõ ràng mới nhận, nên cán bộ điều tra phải rất vất vả để tìm chứng cứ chứng minh cho tội phạm này. Trung tá Trần Đình Kiên, Đội trưởng Đội điều tra tội phạm về tham nhũng Phòng P46, cho biết: “Đối tượng tham nhũng thường lợi dụng sự sơ hở của lãnh đạo để tiêu cực. Tuy nhiên, để xác định bản chất của vụ tham nhũng mới là khó khăn, là cả một quá trình, công sức, đòi hỏi người cán bộ phải có kiến thức chuyên môn, bản lĩnh vững vàng và quan trọng là phải có cái tâm trong sáng khi thực thi nhiệm vụ”.

Chị Ngọc Hà, ở khu vực 7, phường An Thới, quận Bình Thủy, nói: “Để người dân tin vào công cuộc PCTN thì trước tiên người làm công tác này phải là người trong sạch, biết lắng nghe dân. Những dư luận về các vụ việc tham nhũng người cán bộ làm nhiệm vụ phải nắm và phải đốc thúc cơ quan chức năng xử lý nhanh để giải tỏa những thắc mắc, nghi ngờ cho người dân”. Theo khảo sát xã hội học về PCTN do Thanh tra Chính phủ chủ trì, phối hợp với Văn phòng ban chỉ đạo Trung ương về PCTN và Ngân hàng thế giới thực hiện vào năm 2012 (gọi tắt là khảo sát về PCTN) thì 92% cán bộ công chức được khảo sát đồng ý rằng ít trường hợp tham nhũng bị phát hiện, có nghĩa là tham nhũng ngày càng trở nên tinh vi và khó phát hiện. Các cán bộ công chức này tỏ ra hoài nghi về hiệu lực thực hiện phát hiện và xử lý các hành vi tham nhũng. Có 61% ý kiến đồng ý nếu một địa phương không truy tố được trường hợp tham nhũng nào thì là do địa phương đó chưa kiên quyết đấu tranh chống tham nhũng. Qua đó, cho thấy sự kiên quyết của cả hệ thống chính trị trong công cuộc đấu tranh PCTN là điều bắt buộc phải có, trong đó cần có những con người thật sự có tâm huyết, kiên quyết bài trừ “quốc nạn” này.

Thời gian qua, các cấp, các ngành trên địa bàn thành phố đã thể hiện sự kiên quyết trong việc đấu tranh PCTN thông qua việc tăng cường thanh tra, kiểm tra, giám sát nội bộ. Với 230 cuộc thanh tra, kiểm tra, thanh tra các cấp của thành phố đã phát hiện sai phạm, kiến nghị nộp ngân sách Nhà nước 9,75 tỉ đồng (tăng 60% so với năm 2012); kiến nghị kiểm điểm, xử lý kỷ luật 24 cá nhân, đề nghị chuyển sang cơ quan điều tra 2 vụ.

Việc người đứng đầu hay những người làm công tác PCTN phải có nhiệt tâm đấu tranh với nạn tham nhũng là yêu cầu bức thiết hiện nay, vì theo khảo sát về PCTN thì có tới 75% ý kiến cho rằng khả năng tự phát hiện tham nhũng trong các cơ quan, đơn vị còn yếu. Tại KL21 cũng nêu ra nguyên nhân cơ bản của những hạn chế, yếu kém trong công tác đấu tranh PCTN là do không ít cấp ủy, tổ chức đảng, chính quyền và người đứng đầu cơ quan, tổ chức, đơn vị chưa thực hiện tốt trách nhiệm lãnh đạo, chỉ đạo công tác PCTN, lãng phí. Vai trò của nhiều chi bộ, tổ chức cơ sở đảng còn mờ nhạt; một số cán bộ lãnh đạo, quản lý ở các cấp, các ngành, kể cả cấp Trung ương, chưa nêu gương về đạo đức, lối sống, giám sát sức chiến đấu và thiếu kiên quyết PCTN, lãng phí.

Còn tiếp

Bài 2: Tăng cường thanh, kiểm tra đẩy lùi tham nhũng